

COMMISSIE ZORGVULDIG BESTUUR

CZB/V/GZ/2002/5

BETREFT: Individuele fotografie van leerlingen

1. PROCEDURE

1.1 Ontvangstdatum: 01/12/2002

1.2 Vraag

- Vraag van de verificatie inzake individuele fotografie van leerlingen

- Vraag van directeur of er individuele foto's, weliswaar zonder koopverplichting, mogen genomen worden en op welke wetgeving men zich hiervoor kan baseren.

1.3 CZB

- De vraag van verificatie werd ontvangen via e mail op 01/12/2002; de vraag van de directie werd ontvangen op 03/02/2003.
- Antwoord van de secretaris van de CZB in december 2002 en op 04/02/2003; registratie van de vragen als CZB/V/GZ/2002/5.

2. STANDPUNTEN VRAGENDE PARTIJ

- Op 1 december 2002 richt de verificatie zich tot de administratie basisonderwijs met de volgende vraag: "In de vroegere omzendbrief: Laakbare praktijken in de onderwijsinstellingen. Toepassing van de artikelen 12ter, 41, 42 en 43 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving, die blijkbaar is opgeheven, werden o.a. activiteiten in verband met schoolfotografie, met uitzondering van het nemen van klassenfoto's verboden. In de omzendbrieven 'Zorgvuldig Bestuur in SO en BaO', worden deze activiteiten niet verder geciteerd als zijnde verboden. Mag hieruit geconcludeerd worden dat individuele fotografie van de leerlingen nu wel toegelaten is?"
- De directie richt zich op 29 januari 2003 met de volgende vraag tot de Commissie zorgvuldig bestuur: mogen er terug individuele foto's genomen worden, weliswaar zonder aankoopverplichting (eertijds nam het gemeentebestuur de beslissing om het nemen van individuele foto's af te schaffen) en op welke wetten kan men zich baseren om terug individuele foto's te nemen.

3. ZITTING VAN DE COMMISSIE

3.1 Datum en uur

3 februari 2003 - 11u.30

3.2 Kamer

Gemeenschappelijke zitting van de kamer bevoegd voor basisonderwijs en de kamer bevoegd voor secundair onderwijs, de centra voor leerlingenbegeleiding, het deeltijds kunstonderwijs en het volwassenenonderwijs.

3.3 Commissieleden

De Commissie is overeenkomstig artikel V. 22 van het Onderwijsdecreet XIII en artikel 1 tot en met artikel 3 van het ministerieel besluit van 27/09/2002 betreffende de Commissie zorgvuldig bestuur als volgt geldig samengesteld:

De heer Ernest Duys, voorzitter; mevrouw Nele Willems, de heren Walter Cools, Raf Verstegen, Eric Meysmans, Walter Van Pottelberge, Luc Ballon, leden.
De heren Jean Dujardin en Marc Henri Cornely waren verontschuldigd.

4. ADVIES COMMISSIE

4.1 Regelgeving

25 februari 1997 - Decreet basisonderwijs / 13 juli 2001 - Decreet betreffende het onderwijs-XIII-Mozaïek

- Een schoolbestuur kan handelsactiviteiten verrichten, voor zover deze geen daden van koophandel zijn en voorzover ze verenigbaar zijn met haar onderwijsopdracht.

- Een schoolbestuur dat sponsoring of reclame toelaat, waakt erover dat:

1° door het schoolbestuur verstrekte leermiddelen en in het basisonderwijs de verplichte activiteiten, vrij blijven van reclame;

2° in het basisonderwijs de facultatieve activiteiten en voor de andere onderwijsniveaus alle activiteiten vrij blijven van reclame, behoudens de reclame louter attendeert op het feit dat de activiteit of een gedeelte van de activiteit ingericht werd door middel van een gift, een schenking of een prestatie om niet of verricht onder reële prijs;

3° sponsoring en reclame kennelijk niet onverenigbaar zijn met de pedagogische en onderwijskundige taken en doelstellingen van de school;

4° sponsoring en reclame de objectiviteit, de geloofwaardigheid, de betrouwbaarheid en onafhankelijkheid van de school niet in het gedrang brengen.

4.2 Stemming

De Commissie heeft na beraadslaging en met eenparigheid van stemmen de volgende conclusies opgesteld inzake bevoegdheid en advies.

4.3 Bevoegdheid

De Commissie is van oordeel dat zij bevoegd is.

4.4 Advies

1 - In Vlaanderen is een voldoende aanbod aan fotografen in de privé-sector, waardoor er geen noodzaak is voor onderwijsbesturen om zich in deze sector te begeven.

Het verkopen van individuele foto's heeft geen verband met het afwerken van een leerprogramma of normale dienstverlening aan de leerlingen.

Het verkopen van individuele foto's van de leerlingen door een onderwijsbestuur is dus een handelsactiviteit die niet verenigbaar is met de onderwijsopdracht.

Daarbij komt dat een schoolbestuur op geen enkele manier de schijn mag wekken dat het meewerkt aan activiteiten binnen de school (de verkoop van individuele foto's) die de school zelf, op basis van de reglementering, niet kan/mag organiseren.

Daar individuele fotografie buiten de normale dienstverlening aan leerlingen ligt en niet verenigbaar is met de onderwijsopdracht, houdt het een oneerlijke concurrentie in met de fotografiesector.

2 - De Commissie stelt evenwel vast dat individuele foto's nemen noodzakelijk kan zijn binnen het administratief beheer van de school, wat impliceert dat de school wel individuele foto's van leerlingen mag (laten) nemen voor intern gebruik.

3 - De Commissie stelt ook vast dat het nemen en verkopen van klassenfoto's kunnen kaderen binnen een bepaalde pedagogische werking van de school.

In deze gevallen is het wel te verstaan toegelaten foto's van de leerlingen te maken en te verkopen.

In ieder geval mag er geen enkele verplichting zijn inzake aankoop door de leerlingen, ouders of organisaties van deze foto's.

De Commissie komt tot volgend advies:

De Commissie oordeelt dat het verkopen van individuele foto's van leerlingen, in zoverre het nemen ervan geen noodzaak is binnen het administratief beheer of de pedagogische werking van de school, niet toegelaten is omdat het een handelsactiviteit is die niet verenigbaar is met de onderwijsopdracht.

Het nemen van klassenfoto's en van individuele foto's binnen een bepaalde pedagogische werking of binnen het administratief beheer van de school, is wel toegelaten. In voorkomend geval kunnen deze foto's aangekocht worden door de leerlingen.

Er mag evenwel in geen enkel geval sprake zijn van enige aankoopverplichting voor de leerlingen, de ouders of betrokken organisaties.

Brussel, 3 februari 2003

Willy Van Belleghem
Secretaris

Ernest Duys
Voorzitter